

Reglur um kynbótasýningar

Starfsfólk og verkswið þess

- Kynbótadómarar skulu hafa lokið BS-gráðu í Búvísindum, Hestafræði eða Dýralækningum og þurfa að hafa staðist sérstakt hæfnispróf Bændasamtaka Íslands. Hvað varðar kröfur til dómara á alþjóðavettvangi þá setur FEIF reglur þar um. Hvað varðar ráðningu dómara á kynbótasýningum á Íslandi má gera undantekningu á fyrrnefndum kröfum um menntun ef viðkomandi dómari er með alþjóðlegt leyfi frá FEIF til að starfa sem kynbótadómari sem gefið var út fyrir árið 2015 (upprunalegt leyfi).
- Á hverri kynbótasýningu starfa að jafnaði þrjú dómarar og hafa samráð um einkunnir. Undantekningu frá fjölda dómara má gera ef hross eru 35 eða færri, þeir mega þá vera tveir í stað þriggja. Skipaður er formaður í hverri dómnefnd en hlutverk hans er að sjá til að dómstörf gangi vel fyrir sig og að niðurstaða fái st.
- Á hverri kynbótasýningu skal starfa sýningarstjóri sem ber ábyrgð á framkvæmd sýningarinnar með dómnefnd, auk þess skulu starfa á sýningum mælingamenn, tölvarar og þulir allt eftir þörfum hverju sinni. Skipun dómnefnda sér þriggja manna nefnd um sem er skipuð ræktunarleiðtoga Íslands, formanni kynbótadómaranefndar FEIF og ræktunarleiðtoga FEIF.

Almennt verklag

- Kynbótadómar fara þannig fram að fyrst koma hross til mælinga, því næst til sköpulagsdóms og loks til dóms á reiðhesthæfileikum, sé um fullnaðardóm að ræða. Hross sem koma til dóms fjögurra og fimm vetra skulu hljóta sköpulagsdóm. Fyrir hross sex vetra og eldri er sköpulagsdómur valkvæður, hafi hrossið áður hlotið sköpulagsdóm fimm vetra eða eldra og er þá heimilt að nota áður gerðar skrokkmælingar, að hófalengd undanskilinni; hófalengd mælist og skráist við hvern dóm. Komi hross sex vetra eða eldra í fyrsta sinn til dóms skal það hljóta einn sköpulagsdóm að lágmarki.

Sköpulagsdómur og dómur á reiðhestshæfileikum þurfa ekki að fara fram á sömu sýningu. Þegar báðir dómar liggja fyrir telst hrossið hafa hlotið fullnaðardóm. Ath. að sköpulagsdómur verður að koma á undan í tilvikum

sem þessum; þ.e. ekki er heimilt að sýna hross einvörðungu m.t.t. hæfileikadóms.

Eldri sköpulagsdómur og mælingar sem sýnandi/eigandi velur að nýta áfram á annarri sýningu er alltaf og aðeins nýjasti sköpulagsdómur hrossins; þau gögn sem næst eru í tíma.

Hafi hross verið dæmt á almanaksárinu getur eigandi valið að láta nýjasta sköpulagsdóm standa við endursýningu.

Þegar öll hross á sýningu hafa komið til dóms skal halda sérstaka yfirlitssýningu þar sem öll hæfileikadæmd hross eiga þátttökurétt; þátttaka á yfirlitssýningu er ekki skylda. Á sýningum sem standa í viku eða lengur er heimilt að skipta yfirlitssýningum á fleiri daga.

Vellir og önnur aðstaða

Fyrir sköpulagsdóm

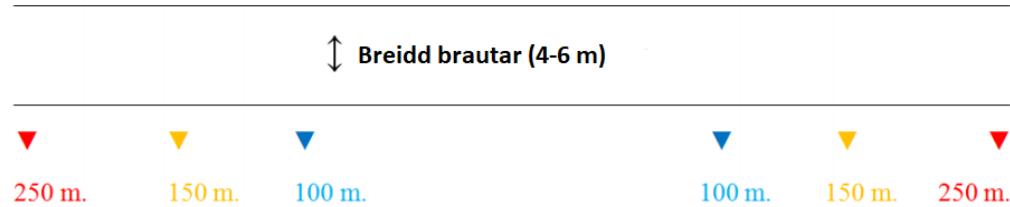
- Mælingar og dómur á sköpulagi fara fram innandyra (reiðhöll). Við byggingardóm skal vera hendi 20 - 30 m löng og 2 - 3 m breið afmörkuð og slétt braut.

Fyrir hæfileikadóm

- Hæfileikar skulu sýndir á beinni braut u.þ.b. 250 m langri og 4 - 6 m breiðri sem er vel afmörkuð en þó opin í báða enda. Hæð grindverks má ekki vera hærra en 30 sm. og 2 metra svæði sitthvoru megin við brautina á að vera laust við hindranir.
- Yfirlag brautarinnar sé sambærilegt yfirlagi góðra keppnisvalla, þess skal gætt að yfirlagið sé slétt og vel valtað. Eins skal þess gætt eins og kostur er að brautin sé í sambærilegu ástandi út alla sýninguna. Þá skal þess gætt sem frekast er unnt að utanaðkomandi umferð trúfli ekki.
- Brautin skal vera afmörkuð í tíma áður en dómstörf hefjast og aðstæður yfirfarnar af mótshaldara og fulltrúa dómnefndar.
- Dómarar skulu hafa góða vinnuástöðu og hindrunarlausa yfirsýn fyrir miðri braut í u.þ.b. 25 - 30 m fjarlægð.
- Við hæfileikadóm eru notaðar að hámarki 5 ferðir í hvora átt eftir brautinni til að sýna reiðhestskosti gripsins.
- Á yfirlitssýningu eru 2 - 4 hross í braut í einu allt eftir aðstæðum og fjölda hrossa og notaðar eru að hámarki 3 ferðir í hvora átt eftir brautinni.

Staðlaðar merkingar brautar

- 250 m: Heildarlengd brautar, merkt með rauðu.
- 150 m: Skýrt sprettfæri gangtegunda, merkt með gulu.
- 100 m: Sýning á feti, hægu tölti og hægu stökki, merkt með bláu.

Nánar um merkingar brauta fyrir reiðdóm

Rétt er að minna á að nóg er að sýna gangtegundir til fullra afkasta á 150 metra kafla fyrir miðju brautar og þá er nóg að sýna fet, hægt tölt og hægt stökk á 100 metra kaflanum. Þetta er gert til að stytta sprettfærið, léttu verkefnið fyrir hrossin og gera sýnandanum betur mögulegt að hægja hestinn niður, snúa við og undirbúa næstu gangtegund innan 250 metranna. Einnig er nauðsynlegt fyrir sýnendur að halda sig innan 250 metra kaflans til að hesturinn geti fengið þá einkunn fyrir samstarfsvilja sem sýningin býður upp á, en sú regla gildir að sé hestinum riðið endurtekið lengra en afmörkun brautar segir til um, hefur það neikvæð áhrif á einkunn hans fyrir samstarfsvilja (sjá vinnureglur við kynbótadóma).

Um hestinn

- Hross sem koma til kynbótadóms skulu vera vel undirbúin, hraust og ósár, vel fóðruð og hirt og að minnsta kosti 3 vetra miðað við almanaksárið. Hross sem sýnd eru í reið skulu hafa náð 4 vetra aldri miðað við almanaksárið.
- Öll hross sem koma til kynbótadóms skulu vera grunnskráð í WorldFeng og einstaklingsmerkt með örmerki. Starfsmenn sýningarinnar sjá um að samlesa einstaklingsmerkið við grunnskráningu.
- Úr öllum hryssum og geldingum sem mæta til kynbótadóms þarf að vera búið að taka DNA-sýni og staðfesting á því liggi fyrir í WF.
- Úr öllum stóðhestum fimm vetra eða eldri þarf að hafa verið tekið blóðsýni við komu til dóms.

- Allir stóðhestar sem koma til kynbótadóms skulu vera DNA-greindir svo og foreldrar þeirra.
- Öll hross sem fædd eru árið 2024 eða seinna skulu vera DNA-greind með sönnun á ætterni í F- og M-legg; þ.e. fyrirliggjandi sýni úr F- og M- allra hrossa sem koma til kynbótadóms frá og með sýningarárinu 2028 þurfa að vera til staðar.
- Ef örmerki finnst ekki í hrossi sem mætir til dóms ber að örmerkja það á staðnum og taka stroksýni úr nös til DNA-greiningar á ætterni, með þeim kostnaði sem af því hlýst fyrir eiganda/forráðamann, þar sem örmerki og DNA-sýni þurfa ávallt að fylgjast að.
- Mælingar, þéttleikamat og skráning galla séu þeir til staðar skal fara fram á eistum stóðhesta sem til dóms koma. Upplýsingar um eistnagalla skulu birtar í WorldFeng.
- Röntgenmynda skal hæklliði allra stóðhesta sem náð hafa fimm vetra aldri og koma til dóms á kynbótasýningum. Fagrað í hrossarækt í samráði við sérgreinadýralækni hrossasjúkdóma tryggir að um samræmdan aflestur sérfræðings í spattsjúkdómnum sé að ræða á hverjum tíma og niðurstöður skulu birtast í WorldFeng. Röntgenmyndirnar er heimilt að taka af hestunum hvenær sem er á því ári sem fimm vetra aldri verður náð. Stóðhestar hljóta ekki dóm nema myndataka hafi farið fram og niðurstöður liggi fyrir í WorldFeng. Heimilt er að senda inn röntgenmyndir til aflesturs og birtingar í WorldFeng þó ekki sé um sýningu að ræða.
- Eftir reiðdóm skal kanna hvort áverkar séu á hrossum og skrá niðurstöður í WorldFeng. Hafi hross áverka af stigi 3 hlýtur það hvorki dómsniðurstöður fyrir hæfileika né verðlaunun. Verði áverki af stigi 3 í yfirlitssýningu hlýtur hrossið ekki mögulega hækkun einkunna né verðlaunun.
- Hestar með eistnagalla sem jafngilda rauðu T eða eru með rautt S (spatt) eru ekki verðlaunaðir á kynbótasýningum né heldur hljóta þeir þátttökurétt í einstaklingssýningum kynbótahrossa á fjórðungs- og landsmótum.

Járningar

- Hross sem sýnd eru í reið skulu vera járnúð. Járningin skal vera vönduð sem kostur er, eðlilegt samræmi sé milli tálgunar fram- og afturhófa og hófhalli samsvari halla kjúkunnar.

- Hófar mega ekki vera lengri en 8,5 sm mælist hrossið lægra en 137 sm á stöng á hæstar herðar, sé hrossið 137 sm en þó lægra en 145 sm á hæstar herðar má hóflengdin vera allt að 9,0 sm og ef hæðin er 145 sm eða meiri má hóflengdin mest vera 9,5 sm. Ekki má muna meiru en 1,5 sm á lengd fram- og afturhófa.
- Hámarksþykkt skeifna er 8 mm og hámarksbreidd 23 mm og skal sama breidd vera á fram- og afturfótaskeifum. Skeifurnar skulu vera samstæðar og úr samskonar efni. Efni skeifnanna hafi ekki meiri eðlisþyngd en hefðbundið skeifnajárn. Skeifurnar séu af hæfilegri stærð miðað við hófa og ekki má muna meiru í þykkt en 2 mm á fram- og afturfótaskeifum.
- Leyfilegt er að nota skafla, þeir skulu þá vera tveir í hverri skeifu og þeir séu að hámarki (lengd*breidd*hæð) 15mm*15mm*12mm.
- Afbrigðileg járning, s.s. uppsteyptir hófar, er óheimil.
- Pottun skeifna er óheimil.
- Járnningar, þ.e. breytingar á tálgun hófa eða skeifum, frá fordómi til yfirlitssýningar eru bannaðar, nema með sérstöku leyfi sýningarstjóra í kjölfar óhapps (s.s. að skeifa hafi dottið undan).

Reiðtygi og annar búnaður

- **Hnakkar:** Heimilt er að nota alla hnakka og hnakkígildi sem ekki valda hrossinu óþægindum eða særindum og hæfa íslenskum hrossum.
- **Beislabúnaður:** Hann skal fara vel, vera rétt stilltur og ekki valda hestinum eymslum eða særindum. Almennt má nota hringamél og íslenskar stangir með einum taum. Óheimilt er að nota mél með tunguboga (> 0.5 cm) og vogarafli samanber reglugerð nr. 910 um velferð hrossa. Að öðru leyti er vísað í reglugerð FEIF um heimilan búnað á kynbótasýningum.

Sjá í bæklingnum:

https://www.feiffengur.com/documents/FEIF%20Equipment%20Manual_2025.pdf

- Dómnefnd getur veitt undanþágu á reglum þessum til notkunar á málalausum beislabúnaði ef ástæða þykir til.
- **Reiðmúlar:** Með hringamélum er heimilt að nota enskan múl (með eða án skáreimar), þýskan múl, mexíkóskan múl, anatómískan múl og spangamúl. Með mélum með vogarafli (t.d. íslenskum stöngum) er aðeins heimilt að nota enskan múl án skáreimar. Bent er á að hersla múla má ekki vera of mikil. Að minnsta kosti 1.0 cm munur verður að vera milli ólar og nefbeins þegar enskur múll er notaður en 1.5 cm fyrir aðra múla.

- **Keyri:** Leyfilegt er að nota einn písk, hámarkslengd 120 cm.
- **Fótahlífar:** Þær séu að hámarki 120 gr. (samanlagður þungi á hvern fót þ.e. legghlífar og hófhlífar) og í dökkum lit, svartar eða dökkbrúnar. Ef hlífar eru notaðar í hæfileikadómi þá skal sami búnaður notaður út alla sýninguna. Ef hlíf dettur af þá skal henni komið fyrir aftur áður en lengra er haldið.

Um knapa og umráðamenn

- Sami knapi sýni hrossin í einni og sömu sýningunni. Knapar skulu vera allsgáðir og sýni þrúðmannlega reiðmennsku og þeir ásamt umráðamönnum hrossins sýni einnig kurteisi og háttvísi í framkomu. Að öðrum kosti getur dómnefnd áminnt viðkomandi eða vísað frá sýningu.
- Verði knapi í kynbótasýningu uppvís af því að hestur hans greinist með ólögleg lyf, sbr. lyfjareglugerð (nr. 635/1996), hlýtur hann dóm samkvæmt íslenskum lögum og alþjóðareglum þar um. Hafi knapi gerst brotlegur samkvæmt lyfjareglugerð Landssambands hestamannafélaga (LH) eða FEIF gildir sá dómur sem hann hlýtur einnig í kynbótasýningum.
- Knöpum er skylt að nota reiðhjálms í reiðdómi og í reiðsýningum og skal hjálmurinn vera fastspenntur.

Viðurlög við ólöglegum búnaði eða járningum

- Fyrsta brot á viðkomandi sýningu: *Áminning og dómur á viðkomandi hrossi ógiltur.*
- Annað brot á viðkomandi sýningu: *Opinber áminning, brottvísun knapa af sýningu og dómur á viðkomandi hrossi ógiltur.*

Viðurlög við grófri reiðmennsku

- Fyrsta brot á viðkomandi sýningu: *Opinber áminning.*
- Annað brot á viðkomandi sýningu: *Brottvísun knapa af viðkomandi sýningu og dómur á viðkomandi hrossi ógiltur.*

Áminningar og opinberar áminningar skal skrá í skýrslu yfirdómara í WorldFeng og opinberar áminningar eru birtar á heimasíðu FEIF.

Viðurlög við endurteknum áminningum

Sýnanda, umsjónaraðila hests eða hesteiganda sem hefur hlotið þrjár áminningar eða tvær opinberar áminningar innan fjögurra mánaða tímabils er sjálfkrafa meinuð þátttaka í kynbótasýningum næstu fjóra mánuði frá skráningu síðastu áminningar eða opinberrar áminningar.